

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Κατάργηση ακαδημαϊκού ασύλου»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Γενικά

Το ακαδημαϊκό άσυλο ρυθμίζεται στο άρθρο 3 του ν. 3549/2007, το οποίο αντικατέστησε και κατήργησε τα άρθρα 2 του ν. 1268/1983 και 2 και 7 του ν. 1404/1983. Η σημερινή διατύπωση του πανεπιστημιακού ασύλου έχει ως εξής:

«1. Στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.

2. Δεν επιτρέπεται η επιβολή ορισμένων μόνον επιστημονικών απόψεων και ιδεών και η διεξαγωγή απόρρητης έρευνας.

3. Το ακαδημαϊκό άσυλο αναγνωρίζεται για την κατοχύρωση των ακαδημαϊκών ελευθεριών και για την προστασία του δικαιώματος στη γνώση, τη μάθηση και την εργασία όλων ανεξαιρέτως των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας των Α.Ε.Ι. και των εργαζομένων σε αυτά, έναντι οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει.

4. Το ακαδημαϊκό άσυλο καλύπτει όλους τους χώρους του Α.Ε.Ι. στους οποίους γίνεται εκπαίδευση και έρευνα. Οι χώροι αυτοί καθορίζονται με απόφαση και ευθύνη της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι.. Δεν επιτρέπεται η επέμβαση δημόσιας δύναμης στους παραπάνω χώρους, παρά μόνο κατόπιν πρόσκλησης ή άδειας του αρμόδιου οργάνου του Ιδρύματος και με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής.

5. Αρμόδιο όργανο για την πρόσκληση ή άδεια της προηγούμενης παραγράφου είναι το Πρυτανικό Συμβούλιο για τα Πανεπιστήμια και το Συμβούλιο για τα Τ.Ε.Ι., με δικαίωμα ψήφου όλων των μελών τους. Τα όργανα αυτά συνέρχονται αμέσως, αυτεπαγγέλτως ή μετά από καταγγελία. Το αρμόδιο όργανο αποφασίζει κατά πλειοψηφία, τηρουμένων των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Ιδρύματος και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

6. Επέμβαση δημόσιας δύναμης χωρίς την άδεια του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι. επιτρέπεται μόνον εφόσον διαπράττονται αυτόφωρα κακούργηματα ή αυτόφωρα εγκλήματα κατά της ζωής.

7. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου αυτού για το ακαδημαϊκό άσυλο τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών μετά από έγκληση του αρμόδιου οργάνου της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού ή της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι..

8. Το άρθρο 2 του ν. 1268/1982 και τα άρθρα 2 και 7 του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α΄) καταργούνται.

9. Σε Α.Ε.Ι. που διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή, αυτή αποτελεί το αρμόδιο όργανο της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού.»

Κατά την παρούσα διάταξη του ακαδημαϊκού ασύλου προκειμένου να επέμβουν τα όργανα του κράτους εντός των χώρων των πανεπιστημίων θα πρέπει είτε να δίνεται άδεια από τις πρυτανικές αρχές είτε να διαπράττεται αυτόφωρο κακούργημα ή αυτόφωρο αδίκημα κατά της ζωής.

Το άσυλο στην ιστορική του διαδρομή ξεκίνησε από την Ιταλία και τη Γερμανία ως άσυλο του διδάσκοντος καθηγητή και επεκτάθηκε σε όλο το ακαδημαϊκό προσωπικό και τους φοιτητές μόνο για διατύπωση ελεύθερης γνώμης, προκειμένου να μην πληγεί η ακαδημαϊκή έρευνα. Στη μεταπολίτευση επελέγη η διατήρηση του ασύλου με το άρθρο 2 του ν. 1268/1982 για τα Α.Ε.Ι. και τα άρθρα 2 και 7 του ν. 1404/1983 για τα Τ.Ε.Ι., σε εξαιρετικά ταραχώδεις περιόδους για την πανεπιστημιακή κοινότητα, και παρόλο που πλέον με το Σύνταγμα του 1975 ήδη είχαν ρυθμιστεί όλα τα θέματα της ελεύθερης διακίνησης ιδεών και της ελευθερίας επιστημονικής έρευνας.

Με τη μεταρρύθμιση του ν. 3549/2007 ο νομοθέτης αντιμέτωπος φοβικά το θέμα της κατάργησης του ακαδημαϊκού ασύλου, η διατήρηση του οποίου δεν εξυπηρετούσε πλέον κάποια αναγκαιότητα, απ' ενός, διότι σειρά συνταγματικών διατάξεων κατοχυρώνουν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και ιδίως τα δικαιώματα ελευθερίας γνώμης και επιστημονικής έρευνας (βλέπε μεταξύ άλλων άρθρα 5, 6, 11, 14, 16 κ.α.), απ' ετέρου, διότι πλέον η δημοκρατία είναι κατά τέτοιο τρόπο εμπεδωμένη στην κοινωνία που δεν χρειάζονται χώροι όπου υπάρχουν δήθεν περισσότερο προστατευμένα δικαιώματα, καθώς η ελεύθερη διακίνηση ιδεών και η επιστημονική έρευνα κατοχυρώνονται στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

Διαβλέποντας αυτήν την κοινωνική αναγκαιότητα κατάργησης του ασύλου ο ΛΑ.Ο.Σ. ήδη από την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2008 πρότεινε τη ρητή κατάργηση του ασύλου στο άρθρο 16 του Συντάγματος, πρόταση που δεν απεδέχθη κανένα άλλο κόμμα. Συγκεκριμένα όπως προκύπτει από «τα πρακτικά των συνεδριάσεων και την έκθεση της επιτροπής αναθεώρησης του Συντάγματος» (σελ. 52) επ. ο ειδικός αγορητής του ΛΑ.Ο.Σ. στην επιτροπή αναθεώρησης κος Α. Πλεύρης με γραπτή πρόταση ζήτησε στο άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος να προστεθεί το ακόλουθο εδάφιο: «Τα Ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, το οποίο μεριμνά για την ανεμπόδιστη λειτουργία τους.»

Εκτός του ότι πλέον το άσυλο δεν εξυπηρετεί κάποια αναγκαιότητα, γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες απaráδεκτων καταστάσεων εντός των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., καθώς οι χώροι αυτοί υπό το πρόσχημα του ασύλου και εξαιτίας της συνεχούς άρνησης των πρυτανικών αρχών να δώσουν άδεια στα όργανα του κράτους, γίνονται άντρο παρανομίας, τρομοκρατών, επιθέσεων, βανδαλισμών, παραμπορίου και εσχάτως καταλύματος λαθρομεταναστών. Συνεπώς πλέον είναι επιτακτική η άμεση κατάργηση του ασύλου προκειμένου να εκπληρωθεί και η αποστολή του άρθρου 16 του Συντάγματος, καθώς σήμερα οι μόνοι χώροι στους οποίους δεν διακινούνται ελεύθερα ιδέες είναι τα πανεπιστήμια, τα οποία καθημερινά καταλαμβάνονται από μη δημοκρατικές μειοψηφίες της άκρας αριστεράς.

II. Κατ' άρθρον

Με το άρθρο 1 του παρόντος καταργείται το άρθρο 3 του ν. 3549/2007. Παράλληλα καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει το ακαδημαϊκό άσυλο, ώστε να μην εκληφθεί ότι η κατάργηση του άρθρου 3 του ν. 3549/2007 επαναφέρει σε ισχύ τις προηγούμενες διατάξεις, όπως αυτές των άρθρων 2 του ν. 1268/1982 και 2 και 7 του ν. 1404/1983.

Με το άρθρο 2 ορίζεται ως έναρξη ισχύος η δημοσίευσή στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με το άρθρο 1 του παρόντος καταργούνται:

Α. Το Άρθρο 3 του ν. 3549/2007 που ορίζει:

1. Στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.

2. Δεν επιτρέπεται η επιβολή ορισμένων μόνον επιστημονικών απόψεων και ιδεών και η διεξαγωγή απόρρητης έρευνας.

3. Το ακαδημαϊκό άσυλο αναγνωρίζεται για την κατοχύρωση των ακαδημαϊκών ελευθεριών και για την προστασία του δικαιώματος στη γνώση, τη μάθηση και την εργασία όλων ανεξαιρέτως των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας των Α.Ε.Ι., και των εργαζομένων σε αυτά, έναντι οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει.

4. Το ακαδημαϊκό άσυλο καλύπτει όλους τους χώρους του Α.Ε.Ι. στους οποίους γίνεται εκπαίδευση και έρευνα. Οι χώροι αυτοί καθορίζονται με απόφαση και ευθύνη της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι.. Δεν επιτρέπεται η επέμβαση δημόσιας δύναμης στους παραπάνω χώρους, παρά μόνο κατόπιν πρόσκλησης ή άδειας του αρμόδιου οργάνου του Ιδρύματος και με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής.

5. Αρμόδιο όργανο για την πρόσκληση ή άδεια της προηγούμενης παραγράφου είναι το Πρυτανικό Συμβούλιο για τα Πανεπιστήμια και το Συμβούλιο για τα Τ.Ε.Ι., με δικαίωμα ψήφου όλων των μελών τους. Τα όργανα αυτά συνέρχονται αμέσως, αυτεπαγγέλτως ή μετά από καταγγελία. Το αρμόδιο όργανο αποφασίζει κατά πλειοψηφία, τηρουμένων των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Ιδρύματος και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

6. Επέμβαση δημόσιας δύναμης χωρίς την άδεια του αρμόδιου οργάνου του Α.Ε.Ι. επιτρέπεται μόνον εφόσον διαπράττονται αυτόφωρα κακουργήματα ή αυτόφωρα εγκλήματα κατά της ζωής.

7. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου αυτού για το ακαδημαϊκό άσυλο τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών μετά από έγκληση του αρμόδιου οργάνου της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού ή της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι..

8. Το άρθρο 2 του ν. 1268/1982 και τα άρθρα 2 και 7 του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α΄) καταργούνται.

9. Σε Α.Ε.Ι. που διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή, αυτή αποτελεί το αρμόδιο όργανο της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού.

Β. Το άρθρο 2 του ν. 1268/1982 και τα άρθρα 2 και 7 του ν. 1404/1983, που ήδη έχουν καταργηθεί.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ***Κατάργηση ακαδημαϊκού ασύλου*****Άρθρο 1****Κατάργηση ακαδημαϊκού ασύλου**

Το άρθρο 3 του ν. 3549/2007 καταργείται. Ομοίως καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει το ακαδημαϊκό άσυλο.

**Άρθρο 2
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2011

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Γεώργιος Καρατζαφέρης
Κωνσταντίνος Αϊβαλιώτης
Γεώργιος Ανατολάκης
Βαΐτσης Αποστολάτος
Κυριάκος Βελόπουλος
Μαυρουδής (Μάκης) Βορίδης
Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης
Άγγελος Κολοκοτρώνης
Ιωάννης Κοραντής
Παύλος Μαρκάκης
Ουρανία Παπανδρέου - Παπαδάκη
Αθανάσιος Πλεύρης
Ηλίας Πολατίδης
Αστέριος Ροντούλης
Αλέξανδρος Χρυσανθακόπουλος